

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԵՄ. ԼՈՒՐԵՐ

Ապրիլի 1-ին, Ավագ Հինգշաբթի.- Պահք: Յիշատակ ընթրեաց Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի:

Այսօր, առավոտյան, Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Ա. Պատարագ մատուցեց Մայր Աթոռի միաբան, Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանի տեսուչ Տ. Հայկազուն ծ. վրդ. Նաջարյանը: «Հայր մեր»-ից առաջ պատարագիչ Հայր Սուրբը քարոզ խոսեց՝ «Այս է մարմին իմ, որ վասն բազմաց տուեալ» (Ղուկաս ԻԲ 19):

Ետմիջօրեին, երեկոյան ժամերգությունից հետո, Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանի նախագահությամբ կատարվեց Ունևվայի կարգը:

Ուշ երեկոյան Մայր Տաճարում կատարվեց Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի Մատնության, Չարչարանքների և հաչելության հիշատակության կարգը: Խորախորհուրդ այդ մթնոլորտում օրվա խորհուրդը մեկնող քարոզ խոսեց Մայր Աթոռ Ա. Էջմիածնի Միջեկեղեցական Հարաբերությունների բաժնի վարիչ Տ. Միքայել ծ. վրդ. Աջապահյանը՝ «Եւ գիշեր էր» (Հովհ. ԺԳ 30) բնաբանով (Տես էջ 53):

Ապրիլի 2-ին, Ավագ Ուրբաթ.- Պահք: Յիշատակ չարչարանաց եւ խաչելութեան Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի:

Այսօր, առավոտյան ժամը 10.30-ին, կատարվեց հաչելության կարգը:

Երեկոյան ժամը 16.00-ին կատարվեց Թաղման կարգը: Տիրոջ Խորհրդանշական գերեզմանը առջևում բռնած, «Պարգևատուն ամենեցուն» շարականի երգեցողությամբ, Մայր Աթոռի միաբաններից, ուսանողությունից և հավատացյալներից բաղկացած թափորը պտույնեց Մայր Տաճարի շուրջ:

Ապրիլի 3-ին, Ավագ Շաբաթ.- Պահք: Ծրագալոյց Ձատկի:

Այսօր, երեկոյան, Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Ա. Պատարագ մատուցեց Մայր Աթոռի դիվանապետ Տ. Ներսես արքեպս. Պողոպալյանը:

Վերաբերում կատարեց Տ. Բազրատ արեղա Գալստյանը:

Երեկոյան ժամերգութեան ավարտին չորս սարկավազներ ընթերցեցին Դանիելի թուղթը:

«Չայր մեր»-ից առաջ պատարագիչ Սրբազան Չայրը քարոզ խոսեց «Այսօր յարեաւ ի մեռելոց, Փեսայն անմահ եւ երկնաւոր. քեզ աւետիս խնդութեան, հարսն ի յերկրէ եկեղեցի, օրհնեա ի ձայն ցնծութեան, զԱստուած քո Աիոն» (Շարական) բնաբանով (Տե՛ս էջ 50):

Սուրբ Պատարագից հետո միաբանական թափօրն ուղղվեց դեպի Վեհարան, որտեղ, Տնօրհներքի արարողություն կատարելուց հետո, միաբանները Ա. Չարության տոնի առիթով շնորհավորեցին Վեհափառ Չայրապետին:

Այնուհետև միաբաններն ու Գևորգյան Գողևոր ճեմարանի ուսանողները շարժվեցին միաբանական սեղանատուն՝ նշելու Տիրոջ Գրաչափառ Չարության տոնը:

Աիրո ճաշը եզրափակեց Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանը՝ կրկին անգամ կարևորելով Ա. Չարության էական նշանակությունը քրիստոնյայի կյանքում:

Վերջում ողջ միաբանությունն ու ուսանողությունը աղոթք վերառաքեցին առ Աստված՝ խնդրելով Բարձրյալից քաջառողջություն և շուտափույթ ապաքինում Վեհափառ Չայրապետին:

Ապրիլի 4-ին, կիրակի.- Ձատկի: Յարութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Զրիստոսի:

Այսօր Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Ա. Պատարագ մատուցեց Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանը:

Սպասավորում էին Տ. Մակար արեղա Գովհաննիսյանը և Տ. Աշոտ արեղա Մնացականյանը:

«Չայր մեր»-ից առաջ պատարագիչ Սրբազան Չայրն ընթերցեց Ա. Չարության տոնի առիթով Վեհափառ Չայրապետի պատգամը (Տե՛ս էջ 3):

Ա. Պատարագի վերջում կատարվեց Չայրապետական մաղթանք:

Ա. Պատարագին ներկա էին ԳՅ նախագահ պարոն Ռոբերտ Զոչայրյանը, Ազգային ժողովի նախագահ պարոն Խոսրով Չարությունյանը, վարչապետ պարոն Արմեն Դարբինյանը, նախարարներ, ԳՅ-ում հավատարմագրված դեսպաններ և պաշտոնական այլ անձինք:

Ապրիլի 5-ին, երկուշաբթի.- Բ օր Ձատկի: Յիշատակ մեռելոց:

Այսօր Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Ա. Պատարագ մատուցեց Մայր Աթոռի միաբան Տ. Աշոտ արեղա Մնացականյանը: Դավարտ Ա. Պատարագի կատարվեց հոգեհանգիստ՝ «վասն համօրէն ննջեցելոց»:

Ապրիլի 7-ին, չորեքշաբթի.- Դ օր Ձատկի: Աւետումն Ա. Աստուածածնի:

Այսօր Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Ա. Պատարագ մատուցեց Տ. Արշակ արեղա Խաչատրյանը: «Չայր մեր»-ից առաջ քարոզ խոսեց

պատարագիչ Հայր Սուրբը՝ «Յղասջիր եւ ծնցես որդի, եւ կոչեսցես զանուն նորա Յիսուս: Նա եղիցի մեծ, եւ Որդի Բարձրելոյ կոչեսցի» (Ղուկաս Ա 31-32) բնաբանով:

Երեկոյան նախկին Հոգևոր Գեմարանում տեղի ունեցավ միաբանական հավաք, որում խոսք ասաց Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանը:

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Միջեկեղեցական Հարաբերությունների բաժնի վարիչ Տ. Միքայել ծ. վրդ. Սքապահյանը և Արմավիրի թեմի Առաջնորդական Փոխանորդ Տ. Արշեն արքեպս Սանոսյանը ներկայացրին Արմավիրի թեմում Ձատկական տոնի առիթով տարված աշխատանքները:

Ապրիլի 8-ին, հինգշաբթի.- Ե օր Ձատկի:

Այսօր Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանն ընդունեց Կանադայի կառավարական պատվիրակությանը՝ տրանսպորտի նախարար Ղեյվիդ Զոլենեթի գլխավորությամբ:

Հանուն Ամենայն Հայոց Գա. Ն. ին Ա կաթողիկոսի ողջունելով հյուրերին՝ Սրբազան Հայրն իր գոհունակությունը հայտնեց հայ-կանադական կապերի ամրապնդման առնչությամբ: Նշելով կանադահայ հզոր համայնքի առկայությունը, Սրբազան Հայրն իր վստահությունը հայտնեց, որ երկու երկրների բարեկամական հարաբերությունները խարսխված են ամուր հիմքերի վրա:

Պարոն Զոլենեթը մատնանշելով պատվիրակության կազմում կանադահայ գործարարների ներկայությունը՝ նույնպես կարևորեց կանադահայ համայնքի դերը փոխհարաբերությունների սերտացման գործում:

Հանդիպման ավարտին պարոն Զոլենեթը խնդրեց Վեհափառ Հայրապետին հաղորդել առողջության և բարի ապաքինման իր մաղթանքները:

Ապա Սրբազան Հոր ուղեկցությամբ հյուրերը շրջեցին Վեհարանի թանգարանում, ծանոթացան հայ եկեղեցական մեծարժեք գործերին:

Ապրիլի 9-ին, ուրբաթ.- Զ օր Ձատկի:

Այսօր լրացավ Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Հայրապետի գահակալության չորրորդ տարեդարձը:

Առավոտյան ժամը 11.00-ին Մայր Տաճարում կատարվեց Հայրապետական մաղթանք, որից հետո միաբանական թափորն ուղղվեց Վեհարան՝ շնորհավորելու Վեհափառ Հայրապետին և մասնակցելու գահակալության չորրորդ տարեդարձի առիթով կազմակերպված հանդիսությանը:

Հանդիսությանն իրենց մասնակցությունը բերեցին Արարատյան Հայրապետական թեմի Հայորդյաց տան և «Մանկունք» մանկական համույթի սաները:

Հանդիսության վերջում Տ. Խորեն արքեպս Հովհաննիսյանն ընթերցեց Վեհափառ Հայրապետի շնորհակալական խոսքը (ՏԵՆ էջ 41):

Հանդիսությանը ներկա էր ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը:

Ապրիլի 10-ին, շաբաթ.- է օր Ջատկի: Յիշատակ գլխաւորման Ա. Յովհաննու Մկրտչի:

Այսօր Մայրավանքի Մկրտարանում, Հովհաննես Մկրտչի Ա. խորանի վրա, Պատարագ մատուցեց արժանապատիվ Տ. Խաչատուր ավագ քին. Ֆրանկյանը:

«Հայր մեր»-ից առաջ հավուր պատշաճի քարոզ խոսեց պատարագիչ քահանա Հայրը:

Ապրիլի 11-ին, կիրակի.- Ը օր Ջատկի: Կրկնազատիկ (Նոր Կիրակի):

Այսօր Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Ա. Պատարագ մատուցեց Մայր Աթոռի միաբան Տ. Բագրատ արքեպ. Գալստյանը: «Հայր մեր»-ից առաջ հավուր պատշաճի քարոզ խոսեց Մայր Աթոռի դիվանապետ Տ. Ներսես արքեպս. Պողպատյանը:

Ապրիլի 14-ին, չորեքշաբթի.- ԺԱ օր Յինանց:

Այսօր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին ժամանեց Մեծի Տանն Կիլիկիո Տ.Տ. Արամ Ա Կաթողիկոսը՝ անձնապես տեսակցելու, շուտափույթ ապաքինում, երկար տարիների քաջառողջություն ու արևշատություն մաղթելու Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին:

Նույն օրը, երեկոյան, Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանի նախաձեռնությամբ, Արարատյան Հայրապետական թեմի Արարկիորի Հայրորդաց տանը տեղի ունեցավ Մայր Աթոռի միաբանության և Արարատյան Հայրապետական թեմի հոգևորականների համատեղ հավաք:

Ապրիլի 15-ին, հինգշաբթի.- ԺԲ օր Յինանց:

Այսօր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին ժամանեց Կանադահայոց թեմի առաջնորդ Տ. Հովնան արքեպս. Տերտերյանը:

Ապրիլի 18-ին, կիրակի.- Գ կիրակի: Աշխարհամատրան (Կանաչ Կիրակի):

Այսօր Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Ա. Պատարագ մատուցեց Մայր Աթոռի միաբան Տ. Տրդատ արքեպ. Մարտիրոսյանը: «Հայր մեր»-ից առաջ պատարագիչ Հայր Սուրբը հավուր պատշաճի քարոզ խոսեց:

Ապրիլի 20-ին, երեքշաբթի.- ԺԵ օր Յինանց:

Այսօր Մայր Աթոռ Ա. Էջմիածնում Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանն ընդունեց Վատիկանի նվիրակ, Գլուստոնիայի արքեպիսկոպոս Գերապայձառ Շտեֆան Աուրբրիգենին:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվեց Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա Կաթողիկոսի և ՀՀ նախագահի հրավերով Հոռոմեական Կաթոլիկ եկեղեցու պետ Հովհաննես-Պողոս Բ Պապի հուլիսի 2-4-ը Հայաստան կատարելիք այցին վերաբրող հարցեր: Տեղեկացվեց, որ այցը նախապատրաստելու նպատակով ապրիլի 27-30-ը Մայր Աթոռ կժամանի նաև Վատիկանի պաշտոնական պատվիրակությունը:

Արքազան Հայրը Պապական նվիրակին ներկայացրեց կանադահայոց թեմի առաջնորդ Տ. Հովնան արքեպս. Տերտերյանին, ով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի տնօրինությամբ նշանակված է Մայր Աթոռում Հռոմի Պապի այցը նախապատրաստող գրասենյակի վարիչ-տնօրեն:

Ապրիլի 24-ին, շաբաթ.- ԻՍ օր Յինանց: Յիշատակ բիրտաւոր նահատակացն մերոց, որք կատարեցան յընթացս Համաշխարհային առաջին պատերազմի:

Այսօր Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Հոգեհանգստյան Ա. Պատարագ մատուցեց Մայր Աթոռ Ա. Էջմիածնի Միջնկեղեցական Հարաբերությունների բաժնի վարիչ Տ. Միքայել ծ. վրդ. Աջապահյանը:

Հավարտ Սուրբ Պատարագի Մայրավանքի շրջափակում վեր խոյացած Մեծ եղեռնի զոհերի հուշարժանի առջև կատարվեց Հոգեհանգստյան կարգ՝ «Վասն համօրէն ննջեցելոցն, որք կատարեցան յընթացս Համաշխարհային առաջին պատերազմի յԱրևմտեան Հայաստան»:

Առավոտյան ժամը 10.30-ին Մայր Աթոռի միաբանները, Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանի գլխավորությամբ, շարժվեցին դեպի Ծիծեռնակաբերդի Նահատակաց Հուշահամալիր, որտեղ Ազգային ժողովի նախագահ պարոն Խոսրով Հարությունյանի, վարչապետ Արմեն Դարբինյանի և Սահմանադրական դատարանի նախագահ պարոն Գագիկ Հարությունյանի հետ ծաղկեպսակներ զետեղեցին և հարգանքի տուրք մատուցեցին Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակին: Ապա զոհերի հիշատակը հավերժացնող անմար կրակի մոտ, Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանի նախագահությամբ, կատարվեց Հոգեհանգստյան կարգ:

Ապրիլի 25-ին, կիրակի.- Դ կիրակի (Կարմիր Կիրակէ):

Այսօր Մայր Տաճարում, Ավագ Ա. Սեղանի վրա, Ա. Պատարագ մատուցեց Մայր Աթոռի միաբան Տ. Աշոտ արքեպ Մնացականյանը: «Հայր մեր»-ից առաջ հավուր պատշաճի քարոզ խոսեց Մայր Աթոռի դիվանապետ Տ. Ներսես արքեպս. Պողոպալյանը:

Ապրիլի 28-ին, չորեքշաբթի.- ԻԵ օր Յինանց:

Այսօր, երեկոյան, Վեհարանում տեղի ունեցավ միաբանական հավաք: Կանադահայոց թեմի առաջնորդ Տ. Հովնան արքեպս. Տերտերյանը հովվական ծառայության իր փորձառությունը կիսեց միաբանակից եղբայրների հետ: Արքազան Հայրը հատկապես կարևորեց եղբայրասիրության գաղափարը միաբանակից եղբայրների միջև:

Արմավիրի թեմի առաջնորդական Փոխանորդ Տ. Արշեն արքեպ Սանոսյանը ներկայացրեց թեմում տարվող քարոզչական աշխատանքների ընթացքը: